

(1928 - 2018)

NUSRED KOCABAY

AĞRILI MOLLA Nusred Hocaefendi, Risale-i Nur'a talebe olmayı, tarikat ehli olarak halifelğe tercih eden; velâyet-i suğradan velâyet-i kübraya terakki eden bir maneviyat sultanıdır. Yazdığı bir mektubunda bir cümle her şeyi ifade ediyor:

“İnâyat-ı hassa ve imdadat-ı hususiye ve ihsanat-ı mahsusaya mücehhez olan bir Nur talebesi mahviyet içinde terakki eder. Sahve mebni münferiden incizaplara müncezzip olmaz. Şahs-ı manevî nam hesabına o halete giriftar olmak manevî mücahedeye bir hakaret ve zillettir. Hatta kalp ve ruh tedenniye müteveccihen, huzuzat-ı nefsi emmare cihetinden gelen şahs-ı manevîden münkatı o cesaret-i cahilâne velâyet-i kübraya tam tahripkârane bir inhidamdır. Çünkü hüsn-ü zan, nazarları kendine celbetmek ve ikram ve tahasünlerinden tevellüt eden şân ve şeref sevdasına meslek-i Nuriye itibarıyla cidden kaçmak lazım ve elzemdir.”

Nusred Kocabay hocamızı 2002 yılının Temmuz'unda, Ağrı'da evinin alt katındaki Üstad Bediüzzaman hazretlerinin emriyle açtığı dershanede ziyaret ettik. Ben aciz bu maneviyat erini tanıdıktan sonra, Risale-i Nur'daki tevazu, şahs-ı manevî, velâyet mevzularını ve Bediüzzaman'a talebe olmanın şerefini daha iyi anlayabildiğimi zannediyorum. Nusred Kocabay'ın doğum tarihi nüfusta 1931 yazmasına rağmen, kendisi aslında 1928 doğumlu olduğunu söylüyor. O gece Nusred Hocamızla uzun sohbetlerimiz oldu. Daha sonraları da irtibatımız hep devam etti. Önemli hatıralarını kaydettik:

SUBAYLARIMIZ RİSALELERİ BİZ ASKERLERE VERİYOR ÜSTAD'A GÖTÜRÜYORDUK

“Üstad hazretlerine üç ziyaretim vardır. Üçünü de Üstad Emirdağ'da iken yaptım. 1952'de Ankara'da askerlik yapıyordum. Tuna Apartmanının zemin katında iki adet teksir makinesi vardı. Birisi Tahiri ağabeye, diğeri Atıf Ural'a aitti. Demokrat hükümetinin o zamanki Dâhiliye Vekili Namık Gedik, çok zalimane hareket edip kitapları mahkemesiz müsadere ederek imha ediyordu. Kitaplar Eskişehir'e Üstad'ın tashihine ancak askerlerin bavullarında gidiyordu. Pilot Ahmet Yüzbaşı ile Pilot Başgedikli Nuri -ikisi de o zaman askerî pilottu- kitapları biz askerlere veriyor, Üstad'a götürüyorduk.

“İlk ziyaretim, böyle kitap götürerek oldu. Rüştü (Çakın) Ağabey beni Üstad'a götürdü; fakat Üstad yolcu idi, beş dakika bile kalamadık Üstad'ın huzurunda... Zübeyir Ağabey bize, 'Üstad'ın yüzüne bakmayın!' diye tembih etti. Hüsnü Ağabey de o zaman Üstad'ın yanında idi.

“İkinci ziyaretim yine Emirdağ'da oldu. Üstad'ta o zaman sıkıntılı bir inkıbaz hali vardı. Çok terliyordu, iki mendil vardı elinde...

FESÜBHANALLAH, FESÜBHANALLAH, FESÜBHANALLAH!

“Üçüncü ziyaretim tezkere aldıktan sonra oldu. Bizim burada (Ağrı) göz doktoru Abdülkerim vardır, onun babası bizden evvel tezkere aldı, Üstad'ın yanına gitti geldi. Üç ay sonra ben de tezkere alınca, Üstad'ın yanına gitmeye karar verdim. Bu sefer biraz daha Risale-i Nur'a bağlılığım artmış; hocalığa, tarikata, evrat ve ezkâra karşı biraz soğukluk gelmişti. 'Acaba Üstad beni kabul eder mi?' diye düşünüyordum. Çıktım gittim. Sanki babamı, akrabamı yeni görmüşüm gibi hiç çekinmeden serbestçe elini öptüm, yüzüne de baktım. Üstad tebessüm etti, elini öperken öteki eliyle başımı okşadı. Üç sefer elini öptüm, hiç elini çekmedi, Üstad hep tebessüm ediyordu. Hâlbuki bir sefer bile elini vermezdi. 'Ben seni talebeliğe kabul ediyorum' dedi.

“Sonra ağabeylerle yemek yedik, Üstad'ın arkasında namaz kıldık. Zübeyir Ağabey tesbihatı ve Âyetü'l-Kübra'dan namaz dersini yaptı... Üstad da ders anında sağ elinin içini sol elinin dışına vuruyor, mütemadiyen: 'Fesühhanallah, fesühhanallah, fesühhanallah!' diyerek sanki dinlediği eseri, O telif etmemiş, sanki daha evvel hiç okumamış da ilk defa duyuyor gibi tahayyür ve taaccüp ediyor; mütemadiyen 'Fesühhanallah,

fesübhanallah!’ diyerek dinliyordu... (Nusred hocamız Üstad’ı taklit ederek, çok derinden nefesini verip, fıslıtı halinde, fakat rahat işitilecek şekilde fesübhanallah çekiyordu.)

RİSALELERİ GAZETE GİBİ OKUMA, NE DEMEK?

“Üstad bana dört şey tembih etti: 1. Küçücük bir dersane aç. 2. Nadir Ahmet’e selâm söyle. 3. Nazım (Akkurt) Bey’le imtizaç et. 4. Gazete gibi okuma!

“Çıkarken yine Üstad’ın elini öptüm, Üstad yine tebessüm etti. Zübeyir Ağabey çıktıktan sonra bana sordu: ‘Hocaefendi, Üstad sana ne dedi? Yani gazete gibi okuma demekle Üstad ne demek istedi?’ Ben, ‘Yani acele okuma diyor’ dedim. ‘Yok, öyle değil! Sen hoca değil misin, sizde meftuhane mahtumane¹ yok mudur? Kitabı başlayınca tatlı filan vermiyor musunuz? Üstad diyor ki: Başlamış olduğun kitabı sonuna kadar okuyacaksın, öyle başlıklara bakıp bakıp da kapatmayacaksın; yani bir yerine, sonra bir başka yerine bakıp okuduktan sonra kitabı katlayıp bırakmayacaksın, kitabı sonuna kadar okuyacaksın. Üstad bunu diyor’ dedi.

NURCU OLMAK KOLAY NURCU ÖLMEK ZOR!

“Üstad gibi Hulusi Ağabey de çok teşvik ediyordu. Üstad’ımızın meslek ve meşrebine mebni istikametimizi muhafaza etsek ne mutlu... Hodfuruşluk, enaniyet ve benlikle, şan ü şeref peşinde koşmakla hiç kimse istikametini muhafaza edememiş, mebde ve müntehayı birleştirememiştir.

“Zübeyir ağabeyin sözüdür: ‘Nurcu olmak kolay, Nurcu ölmek zor!’

“Hulusi ağabeyin de meşhur sözü: ‘En büyük hizmet odur ki hizmete zarar vermemek...’ Demek ki hizmete zarar vermedin mi en büyük hizmet oluyor... Hizmet senden zarar görmesin.”

ÜSTAD’IN SELÂM GÖNDERDİĞİ ŞAHISLAR

“Üstad, ‘Küçücük bir dersane aç’ demişti. İşte bu küçücük dershaneyi açtık elhamdülillah...

“Üstad’ın selam gönderdiği şahıslar:

“Ahmet Nadir: Buranın (Ağrı) eski milletvekili Ahmet Alpaslan’ın babasıdır. Burdur’da Üstad’a hizmet etmiş Kör Hüseyin Paşa’nın oğludur. Kör Hüseyin Paşa ise, bu memleketin paşası... Yedi alay-ı aşâirin, yani yedi aşiret alayının paşası...

Ahmet Nadir aynı Üstad gibi o sırada Burdur’a nefyedilenlerden. Üstad’ımızla beraber kıra çıkmışlar, ders okumuşlar. Hatta Nadir Bey’in ben görmedim, çok güzel yazısı varmış. Üstad ona, yani Kör Hüseyin Paşa’nın oğlu Nadir’e: ‘Sen gel bana kâtip ol, dünyada cihangir bir insan olacaksın’ demiş. O: ‘Ben gideyim bir aileme danışayım’ demiş. Ailesi de: ‘Oho! Sen Kör Hüseyin Paşa’nın oğlusun, gidip bir hocaya kâtip mi olacaksın!’ deyip mâni oluyorlar. Akıbeti de çok vahim oldu, öyle öldü...

“Ben Üstad’ın selâmını söylediğimde ayağa kalktı, gözünden yaş geldi... ‘Beli Seyda, beli Seyda! Nadir senin selâmına lâıyk mıdır ki selâm gönderiyorsun!’ diyerek gözünden yaşlar geldi. Hatta ‘Seyda’nın elini öpmüşsün’ diyerek elimi de öptü. Çok ağladı... Ama Ahmet Nadir Bey, tek parti devrinde İsmet’in en yakın milletvekili, en yakın arkadaşı idi. Hatta Halk Partili olarak öldü. Ahmet Bey’de namaz, niyaz, oruç zirvede idi, ama Halk Partili olarak öldü...

“Nazım Akkurt: ‘Halen hayatta ve Antalya’dadır. Benden üç-dört yaş büyüktür. (Bkz. Ağabeyler Anlatıyor-2)

TAÇ GİYİP HALİFE OLMUŞTUM...

“Üstad Hazretlerini ziyaret etmezden evvel ben hoca idim, bir de tarikata girmiştim. Şeyh Mehmet Küfrevî hazretlerinin torunu Şeyh Nesim Efendi bana taç giydirdi, ben ona halife oldum. Tarikat dersi verecektim.

“Halen benim iki müridim vardır, yaşıyorlar halen. Beni görünce duygulanıyorlar. Yani ben yolumu şaşırmışım; onlar müstakimâne devam ediyorlar, bana acıyarak bakıyorlar... Ben onlara tarikat vermiştim.

“Bizim zamanımızda Nurculuk zordu. Herkes sanıyordu ki yeni bir din! Bizim cemaatimiz: Nazım Akkurt, ben, İlahiyatçı Asteğmen Ali, Molla İdris, bir de postaneden Mahmut Kenanoğlu ile Cemil vardı. Bize burada (Ağrı) dört-beş evde ders okuma fırsatı vermediler. En sonunda Naci’nin kayınpederinin kardeşi, belediye zabıta çavuşu Reşat vardı, onun evine gittik, ders yaparız diye...

¹ “Memleketimizde medrese talebelerinden birisi bir kitabı bitirse veya başlasa, bir tatlı veya yemek meftuhane veya mahtumane diye vermek âdetidir. Aynen bu kaideyi Kâtip Osman’ın özümünde gördük... Onun yazdığı Asa-yı Musa’nın tashihini bitirdiğim aynı vakitte mahtumanesi olarak bu özümün gelmesi, tatlı bir lâfife ve şirin bir hatıra-i hayat-ı medresiye oldu.” (Emirdağ Lâhikası, 179)

“Bana dedi ki: ‘Yahu Karacehennem hocası, benim eniştemle ikiniz yeni bir din çıkarmışsınız, İslâm dini size yetmiyor mu, Şeyh Said’e tâbi olmuşsunuz, isyan mı yapacaksınız yoksa? Yahu kardeşim daha bir sene var emekliliğime, siz benim emekliliğime mâni olacaksınız!’ diye bizi anlayamıyordu. (Karacehennem, Nusred hocamızın imamlık yaptığı köyün adı)

“O zamanlar hizmet böyle zordu... Hatta bizim akrabalar, akraneler anneme geliyor, hep beni tahkir ediyorlardı. Annem de ağlıyor, ‘Oğlum, bu ilm-i Arabî kitapları sana yetmiyor mu? Sen onları bıraktın, gece gündüz bu Türkçe kitapları okuyorsun. Sen Küfrevî Hazretlerinin tarikatını bıraktın, Karabekir’in Ekinlerine arkadaş oldun’ diyordu.

“Annemin Karabekir’in Ekinlerinden kastı şuydu: Annem o zaman Ankara Haymana’da bulunuyormuş. Karabekir Paşa o zaman çocukları toplamış, okula götürmüş. Annem de zannediyor ki, bu başı açık çocuklar o çocuklardır. ‘Sen ülemayı bırakıp bu mektepli çocuklarla arkadaş olmuşsun’ diyordu. Beddua bile ediyordu, ama tesir etmedi. İşte o zaman hizmet çok zordu. Tarikat da değil, herkes bir din nazarıyla bakıyordu.”